

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2021/05 van 26 januari 2021

betreffende

tekst	het voorontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid.
roepnaam	(Wijziging Integratie- en inburgeringsdecreet)
datum	zoals aan de VTC bezorgd op 22 december 2020

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad Van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Bart Somers, Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, ontvangen door de VTC op 22 december 2020;

Brengt op 26 januari 2021 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor inburgering (hierna “de aanvrager”) verzocht op 22 december 2020 om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna “VTC”) over een voorontwerp van decreet *tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid*. (hierna “het Ontwerp”), namelijk over artikel 14 en 43 van het Ontwerp.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Met het Ontwerp wil de adviesvrager het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid¹ op verschillende punten te wijzigen.
4. Met de wijzigingen wil de Vlaamse overheid het inburgeringsbeleid slagkrachtiger maken, met oog voor verhoogde economische zelfredzaamheid, snelle actieve maatschappelijke participatie, doorgedreven taalverwerving en kennis van de Vlaamse waarden en samenleving. Het voorliggend ontwerp van decreet regelt voor de hertekening van het inburgeringstraject volgende kernelementen:
 - doelgroep strikter afbakenen: verzoekers om internationale bescherming van wie het verzoek nog in behandeling is bij het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen of de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, zullen niet langer in aanmerking komen voor een inburgeringstraject;
 - versterken van het inburgeringstraject: de evolutie van twee naar vier pijlers binnen het inburgeringstraject met als nieuwe pijlers de onmiddellijke inschrijving van elke inburgeraar bij de VDAB² om de economische zelfredzaamheid te versterken en het participatie- en netwerktraject van veertig uur;
 - aanscherpen van de resultaatsverbintenis: inburgeraars moeten de doelstellingen van de vier onderdelen behalen om te voldoen aan de inburgeringsplicht en om een attest te kunnen behalen. Slagen ze niet én hebben ze daarbij ook niet regelmatig deelgenomen, worden ze gesanctioneerd;
 - inburgering is niet langer gratis: het invoeren van een retributie voor de cursus en test maatschappelijke oriëntatie;
 - verdieping inburgeringscontract: het verduidelijken van de onderdelen van het inburgeringscontract, met o.a. de toevoeging van een richtinggevende timing en een bepaling betreffende de essentiële rechten en plichten die in onze samenleving moeten worden gerespecteerd;
 - inburgeringsresultaten delen: het faciliteren van het delen van gegevens met de Dienst Vreemdelingenzaken.
 - versterken taalniveau na het inburgeringstraject: verplichte inburgeraars die 2 jaar na het behalen van het inburgeringsattest niet werken of studeren zullen taalniveau B1 mondeling moeten behalen.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande opmerkingen

5. Aan de VTC werden twee bepalingen voor advies voorgelegd, namelijk artikel 14 en 43 van het Ontwerp. Deze artikelen hebben respectievelijk betrekking op het **meedelen van persoonsgegevens van inburgeraars aan de federale dienst Vreemdelingenzaken** en op het creëren van een **decretale basis voor het uitvoeren van surveys**.

¹ <https://codex.vlaanderen.be/portals/codex/documenten/1023121.html>

² De VDAB zal de inburgeraars die bij hen ingeschreven zijn en die geen job hebben, geen opleiding volgen of niet studeren, net zoals elke werkzoekende begeleiden in de zoektocht naar werk en er mee voor zorgen dat ze in dat geval binnen 24 maanden na succesvolle afronding van het inburgeringstraject taalniveau B1 mondeling (luisteren en spreken) behaald hebben. Dit aspect werd niet voor advies voorgelegd.

6. Er zal dus een verwerking van persoonsgegevens plaatsvinden en de VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp in lijn ligt met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.
7. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving - elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG en voor sommige verwerkingen eventueel in artikel 9 en artikel 10 AVG³, en dat de in randnummer 10 opgesomde elementen in de regelgeving opgenomen worden⁴.
8. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁵
9. De VTC onderlijnt in het bijzonder artikel 6.3 van de AVG dat – samen gelezen met artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet- voorschrijft dat regelgeving die verwerkingen in de zin van artikel 6.1, punt c)⁶ of punt e)⁷ van de AVG omkadert, in principe minstens de volgende essentiële elementen van die verwerkingen zou moeten vermelden:
- het doel van de verwerking;
 - de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”)⁸;
 - de betrokkenen;
 - de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
 - de opslagperioden⁹;
 - de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n)¹⁰.
10. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikelen 9 en 10 AVG behoeven, naast een specifieke rechtvaardigingsgrond voor artikel 9, strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van de artikelen 9 en 10, §2, WVG die aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:
- de categorieën van personen aanwijzen die toegang hebben tot de persoonsgegevens, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
 - de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;

³ Wat ook de mogelijkheid van de verwerkingen ervan beperkt.

⁴ Minstens in de Memorie van Toelichting had moeten verduidelijkt worden welke rechtvaardigingsgrond de opstellers inroepen.

⁵ Zie DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v. (zie o.m. : EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26). Zie ook SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116.

⁶ "c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;"

⁷ "e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;"

⁸ Zie artikel 5.1.c), AVG.

⁹ Zie ook artikel 5.1.e), AVG.

¹⁰ Als er male verantwoordelijken voor de verwerking zouden aangeduid worden, dient desgevallend ook rekening gehouden te worden met artikel 26 van de AVG, dat de verplichting oplegt om tussen gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken in een onderlinge contractuele regeling te voorzien waarin hun respectieve verantwoordelijkheden worden vastgelegd. Het dient in elk geval voor elke verwerking duidelijk te zijn welke actor(en) als verwerkingsverantwoordelijke(n) optreden.

- ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.
11. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling.
 12. De VTC stelt vast dat **het bestaande decreet van 7 juni 2013 slechts zeer beperkt de verwerking van persoonsgegevens behandelt** (in artikel 20 en 21). De essentiële elementen van de verwerkingen door de betrokken instanties worden niet allemaal vermeld.
 13. Het Ontwerp houdt een paar specifieke aanpassingen in.
 14. De VTC beperkt zich tot het bespreken van de nu voorgelegde bepalingen. Voor de toetsing van de bestaande bepalingen aan de andere principes en regels kan de Vlaamse Regering, met de hulp van de bevoegde functionarissen voor de gegevensbescherming, richtlijnen vinden op de website van de VTC¹¹ en al diverse adviezen van de VTC over Vlaamse ontwerpen werden opgenomen¹².

2. Bespreking artikel 14

15. Dit artikel past artikel 20 van het decreet van 7 juni 2013 aan om het mogelijk te maken dat het agentschap Integratie en Inburgering persoonsgegevens van inburgeraars (systematisch en elektronisch) zou kunnen meedelen aan de federale dienst Vreemdelingenzaken.
16. Artikel 14, 5° van het Ontwerp voegt daartoe aan paragraaf 1, eerste lid van artikel 20 een punt 8° toe:

*“5° aan paragraaf 1, eerste lid, wordt een punt 8° toegevoegd, dat luidt als volgt:
 “8° het EVA toelaten om persoonsgegevens van inburgeraars, die vallen onder de toepassing van artikel 1/2 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, die opgenomen zijn in het cliëntvolgsysteem, elektronisch mee te delen aan de Dienst Vreemdelingenzaken, met het oog op informatiedeling en ter uitvoering van de kerntaak van het EVA, vermeld in artikel 17, tweede lid, 4°, van dit decreet.”;*”

17. Artikel 17, tweede lid, 4°, van het decreet van 7 juni 2013 formuleert deze kerntaak zo:

“4° adviesverstrekking en praktijkondersteuning op maat in functie van een onderbouwd, afgestemd, gecoördineerd en inclusief beleid;”

18. De memorie van toelichting bij het decreet van 7 juni 2013 geeft invulling aan deze kerntaak (onderlijning VTC)¹³:

“tot slot is het essentieel dat een inclusief beleid gevoerd wordt, zowel op lokaal, op regionaal als op Vlaams niveau. Adviesverlening en ondersteuning bieden voor het realiseren van een inclusief en gecoördineerd beleid is daarom de vierde kerntaak.” (p. 31)

*“Kerntaak 4: adviesverstrekking en praktijkondersteuning op maat in functie van een onderbouwd, afgestemd, gecoördineerd en inclusief beleid
 Het realiseren van de doelstellingen van het Vlaamse integratiebeleid veronderstelt een onderbouwde, afgestemde, gecoördineerde en inclusieve aanpak (zie hierboven – artikel 4, §1). Naast de hierboven beschreven kerntaken gericht op het versterken van doelgroepen, het toegankelijker maken van voorzieningen en het verhogen van de sociale samenhang, heeft het EVA als vierde en laatste kerntaak om de organisaties, voorzieningen en besturen te adviseren en te ondersteunen om tot een onderbouwd, afgestemd, gecoördineerd en inclusief integratiebeleid te komen.*

Het EVA kan een stad of gemeente ondersteunen bij het opstellen en uitvoeren van haar lokaal en inclusief integratiebeleid. Vanuit een geobjectiverde omgevingsanalyse kan het EVA aanvullende

¹¹ <https://overheid.vlaanderen.be/meer-over-advies-regelgeving>

¹² <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen>

¹³ stuk 1867 (2012-2013) – Nr.1 - <https://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2012-2013/g1867-1.pdf>

voorstellen doen en/of constructieve feedback geven aan de stad of gemeente over haar lokaal integratiebeleid. Belangrijk hierbij is het bewaken van een geobjectiveerde omgevingsanalyse, het streven naar diversiteit in de aanpak (naargelang problematiek, naargelang doelgroep enzovoort), het stimuleren van de wederkerigheid van integratie, het betrekken van de doelgroep enzovoort.

Reguliere sectoren en voorzieningen (vaak gesubsidieerde instellingen) zijn eveneens actor in het integratiebeleid. Op lokaal niveau zijn ze veelal betrokken partij om het integratieproces mee vorm te geven. In functie van afstemming en het vermijden van dubbel werk, worden ze op lokaal niveau betrokken bij omgevingsanalyses, knelpuntanalyses, uitvoering, opvolging en evaluatie van het lokaal integratiebeleid. Ook hier heeft het EVA een adviserende en ondersteunende rol.” (p. 34)

19. Op basis van de uitleg in de memorie kan de bepaling moeilijk dienen als motivering om persoonsgegevens door te geven aan de Dienst Vreemdelingenzaken. De VTC is van oordeel dat de doelstelling(en), vooral van het punt 4° van artikel 17, tweede lid, duidelijker of anders moeten geformuleerd worden (of een bijkomende taak worden bepaald), in het decreet om te kunnen dienen als motivering voor de geplande mededeling van persoonsgegevens. Het is nu onder meer niet duidelijk of het over “adviesverstrekking en praktijkondersteuning op maat” van de inburgeraar gaat of over advies in het kader van beleid. En het gaat verder dan wat er in de geciteerde memorie van toelichting werd opgenomen.
20. Artikel 20 van het decreet van 7 juni 2013 legt de Vlaamse Regering op een uniform computergestuurd cliëntvolgsysteem ter beschikking te stellen van het agentschap Integratie en Inburgering. Dat systeem, bekend als de “Kruispuntbank Inburgering”¹⁴, moet het agentschap Integratie en Inburgering toelaten de taken en kerntaken die aan het agentschap Integratie en Inburgering zijn toevertrouwd door of krachtens dit decreet te vervullen. De bepaling preciseert die taken in zeven punten. Er wordt nu dus een achtste punt toegevoegd.

a) Kwaliteit van de regelgevende grondslag

21. Voor deze specifieke verwerking, namelijk de mededeling aan de dienst Vreemdelingenzaken, worden volgende elementen in het decreet opgenomen:
- de doelstellingen (zie infra);
 - de bewaartermijn (zie infra);
 - de categorieën betrokkenen;
 - de bewaartermijn (zie infra).
22. Volgende elementen worden niet vermeld:
- de categorieën persoonsgegevens (zie infra);
 - de categorieën ontvangers (zie infra).

b) Doelbinding

23. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
24. In de memorie van toelichting (zie eerder over de tekst van het Ontwerp zelf) wordt uitvoerig ingegaan op de doelstelling van de nieuwe regeling.

“Aan artikel 20, §1, eerste lid, wordt een punt 8° toegevoegd en dit in functie van operationalisering van de volgende bepaling uit het Vlaamse Regeerakkoord 2019-2024: “Er wordt systematisch een advies bezorgd aan de Dienst Vreemdelingenzaken over het gevolgde inburgeringstraject. Dit om na

¹⁴ <https://www.integratie-inburgering.be/nl/privacy-uitwisseling-van-persoonsgegevens-inburgering>. Dit is geen kruispuntbank (zoals de KSZ) is.

te gaan of de inspanningsverbintenis tot inburgering i.h.k.v. de federale beslissing over het al dan niet verlengen van de verblijfstitel van de inburgeraar is nageleefd.”

25. De memorie verwijst naar de kerntaak van het agentschap Integratie en Inburgering vermeld in artikel 17, tweede lid, 4° van het decreet van 7 juni 2013. Het agentschap Integratie en Inburgering heeft immers als taak om organisaties, voorzieningen en besturen te adviseren en te ondersteunen om tot een onderbouwd, afgestemd, gecoördineerd en inclusief integratiebeleid te komen. (zie bespreking hiervoor)
26. In dat kader wil de adviesaanvrager ervoor zorgen dat de Dienst Vreemdelingenzaken voor federale beslissingen over het al dan niet verlengen van de verblijfstitel van de inburgeraar op een uniforme en gelijkwaardige manier voor elke inburgeraar de nodige info verkrijgt over het gevolgde inburgeringstraject.
27. Het toekomstige doeleinde wordt uitgelegd: met het oog op de verlenging van de verblijfstitel van de vreemdeling beoordeelt de Dienst Vreemdelingenzaken de inspanningen tot integratie van de vreemdeling. Er zijn verschillende criteria op basis waarvan de Dienst Vreemdelingenzaken kan oordelen of de vreemdeling inspanningen tot integratie heeft geleverd. Eén van deze criteria betreft het volgen van “een inburgeringscursus waarin wordt voorzien door de bevoegde overheid van zijn hoofdverblijfplaats”.
28. Het doeleinde is dus voldoende duidelijk omschreven in de memorie (zodat er een proportionaliteitstoets zou kunnen worden gedaan), maar niet in het Ontwerp zelf.
29. Het doeleinde vindt zijn rechtvaardiging in artikel 1/2, §3, derde lid van de wet betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

c) Verantwoordelijkheid

30. Artikel 14, 7° van het Ontwerp wijzigt het vierde lid van artikel 20, 7° waardoor dat er als volgt zal uitzien:
“Het EVA is de verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, 7° en 8°”.
31. In de memorie van toelichting wordt bevestigd dat het agentschap Integratie en Inburgering de verwerkingsverantwoordelijke is voor de mededeling van persoonsgegevens aan de Dienst Vreemdelingenzaken.
32. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verantwoordelijken voor de verwerking moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)¹⁵ al dan niet noodzakelijk is. De VTC wijst erop dat minstens¹⁶ punt 8) van haar GEB-lijst van toepassing is. Het was dus aangewezen om samen met dit Ontwerp al een GEB voor te leggen.
33. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er zal dus rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor gegevensuitwisselingen tussen instanties.

¹⁵ Voor richtlijnen over de GEB, zie:

- Lijst VTC met criteria voor een GEB/DPIA: <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:
<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/gegevensbeschermingseffectbeoordeling-0>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018
(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2018.pdf)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248)
(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/wp248%20rev.01_nl.pdf)

¹⁶ Aangezien de categorieën persoonsgegevens niet duidelijk worden bepaald in het Ontwerp (zie infra), kan de VTC niet beoordelen of op basis daarvan andere punten van de lijst van toepassing zijn.

34. De aanvrager is hier al op ingegaan in de memorie van toelichting: *“In het geval van gegevensoverdracht, zal er ook een protocol moeten gesloten worden tussen de agentschappen Integratie en Inburgering en de Dienst Vreemdelingenzaken in overeenstemming met het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (het e-govdecreet).”*

d) Minimale gegevensverwerking:

35. De categorieën van personen worden voor deze mededeling duidelijk afgebakend: de elektronische mededeling van persoonsgegevens wordt beperkt tot de inburgeraars die vallen onder het toepassingsgebied van artikel 1/2 van de wet van 15 december 1980 *betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.*
36. Voor zover de mededelingen gebeuren op basis van het rijksregisternummer of identificatienummer van de sociale zekerheid (INSZ)¹⁷ (of met dat nummer erbij), dan beveelt de VTC aan dat dit uitdrukkelijk vermeld wordt in het decreet.
37. De gegevens worden onvoldoende gepreciseerd. Het is niet duidelijk om welke categorieën gegevens het gaat. Er wordt in de memorie, verwijzend naar het Regeerakkoord geschreven dat een advies wordt doorgegeven, maar zonder aan te geven van wat het advies inhoudt (eventueel via een verwijzing) en welke categorieën persoonsgegevens het zal bevatten. In het bestaande punt 7° werd dit wel gedaan:

“7° het EVA toelaten om persoonsgegevens van inburgeraars opgenomen in het cliëntvolgsysteem, elektronisch mee te delen aan de gemeenten, met het oog op de inschakeling in het lokaal inclusief integratiebeleid, vermeld in artikel 4, § 4, 2°.

*De elektronische mededeling van persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, 7°, is beperkt tot:
1° de naam, de voornaam en het rijksregisternummer van de inburgeraars die zijn ingeschreven in het Rijksregister in de gemeente aan wie de gegevens worden meegedeeld;
2° de vermelding of deze inburgeraars een inburgeringscontract hebben ondertekend;
3° de vermelding of deze inburgeraars een attest van inburgering hebben behaald.*

Persoonsgegevens die overeenkomstig het eerste lid, 7°, door het EVA elektronisch zijn meegedeeld aan een gemeente, mogen door de gemeente niet langer dan vijf jaar bewaard worden in een vorm die het mogelijk maakt om de betrokkenen te identificeren.

Het EVA is de verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, 7°.”

38. De categorieën ontvangers (zie infra) bij de Dienst Vreemdelingenzaken worden onvoldoende aangeduid of beperkt.
39. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
40. Er wordt met artikel 14, 7° van het Ontwerp, dat in paragraaf 1 van artikel 20 een nieuw lid invoert, een bewaartermijn van 5 jaar opgelegd aan de Dienst Vreemdelingenzaken:

*“7° in paragraaf 1 wordt tussen het derde en het vierde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:
“Persoonsgegevens die conform het eerste lid, 8°, door het EVA elektronisch zijn meegedeeld aan de Dienst Vreemdelingenzaken, mogen door de Dienst Vreemdelingenzaken niet langer dan vijf jaar bewaard worden in een vorm die het mogelijk maakt om de betrokkenen te identificeren.”;*

¹⁷ Dit is het inschrijvingsnummer sociale zekerheid dat overeenkomt met het Rijksregisternummer of met het zogenaamde “bisnummer” of kruispuntbanknummer voor natuurlijke personen die niet zijn ingeschreven in het Belgisch bevolkings- of vreemdelingenregister. Het gebruik van het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid is, overeenkomstig artikel 8 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, vrij voor wat het bisnummer betreft.

41. Aangezien de werking van de Dienst Vreemdelingenzaken niet kan geregeld worden door het Vlaams Parlement, is het aangewezen om de bewaartermijn vast te leggen in een protocol¹⁸ als bedoeld in artikel 8 van het e-govdecreet.

42. In de memorie van toelichting wordt de bewaartermijn als volgt verantwoord:

“Om te voldoen aan de vereisten van de Algemene Verordening Gegevensbescherming werd een bewaartermijn van vijf jaar vastgelegd. Dit in overeenstemming met de bewaartermijn die werd vastgelegd voor de gegevens die worden gedeeld met lokale besturen.”

43. De VTC wijst erop dat het voor de controle op de bewaartermijnen wel positief is dat die op elkaar afgestemd zijn, maar dat de motivering gezien de verschillende doelstellingen van de gemeenten en de Dienst Vreemdelingenzaken onvoldoende is.

44. De VTC herinnert eraan dat het in dit dossier mogelijk (want de gegevens worden niet gepreciseerd) gaat over de verwerking van **bijzondere categorieën van persoonsgegevens**, zoals bedoeld in artikel 9, AVG. Voor de verwerking van dergelijke persoonsgegevens geldt er een principieel verbod en moeten bijzondere maatregelen worden getroffen.

e) Rechten van de betrokkenen en transparantie

45. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.

46. De VTC adviseert dat de decreetgever aan de Vlaamse Regering de opdracht geeft om maatregelen te nemen om de transparantie en de uitoefening van de rechten van de betrokkenen te verzekeren. Dit is des te meer van belang nu er sprake is van systematische elektronische mededelingen.

f) Beveiligingsmaatregelen

47. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.

48. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens niet duidelijk afgebakend zijn en het mogelijk delicate gegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is voor informatieveiligheid.

49. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁹ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen²⁰ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC onderstreept ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer²¹ en een logging van de

¹⁸ Rekening houdend met de archiefwetgeving.

¹⁹ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2013_0.pdf)

²⁰ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/referentiemaatregelen_voor_de_beveiliging_van_elke_verwerking_van_persoonsgegevens_0.pdf)

²¹ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2008_0.pdf)

Verschiede instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

toegangen zodat men kan controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haaracties waren en waarom²².

50. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover²³.
51. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren²⁴.

3. Bespreking artikel 42

52. Artikel 42, 2° van het Ontwerp voegt een tweede lid toe aan artikel 51 van het decreet van 7 juni 2013. Dat artikel heeft betrekking op de evaluatie van het integratiebeleid.

“2° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Het Vlaamse integratiebeleid wordt wetenschappelijk onderbouwd via monitoring, beleidsverkenning en beleidsevaluatief onderzoek. De voormelde analyses worden uitgevoerd op basis van administratieve data en bevragingen bij personen van Belgische en buitenlandse herkomst.””

53. De memorie van toelichting geeft volgende motivering:

“Op deze manier willen we een sluitende rechtsbasis voorzien voor surveys die worden afgenomen bij personen van Belgische en buitenlandse herkomst. Het is van belang dat het beleid wordt afgestemd op de groeiende diversiteit in Vlaanderen. Om deze reden wordt data verzameld opdat dit thema beter begrepen kan worden.”

54. Het is positief dat er een decretale basis komt voor het uitvoeren van onderzoeken en specifiek voor het bevragen van de burgers.

55. Wat de “administratieve data” betreft, vestigt de VTC de aandacht op

- het artikel 20 van de WVG en het artikel 8 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, die aan overheden de verplichting opleggen om protocollen af te sluiten voor elektronische gegevensuitwisselingen in de publieke sector;
- artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid dat de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité belast met het verlenen van een beraadslaging voor mededelingen van persoonsgegevens.

56. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er zal dus rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor gegevensuitwisselingen tussen instanties.

57. De VTC beveelt aan dat ook voor de aan onderzoek verbonden verwerkingen gekaderd worden met de essentiële elementen vereist door artikel 6.3, AVG.

58. De voorwaarden inzake transparantie, rechten van de betrokkenen en vertrouwelijkheid en informatieveiligheid (en andere principes van de AVG) vermeld in dit advies voor artikel 14 zijn hier ook van toepassing, rekening houdend met de uitzonderingen voor wetenschappelijk en statistisch onderzoek zoals bepaald in artikel 186 e.v. WVG.

²² *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

²³ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

²⁴ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.

III. BESLUIT

59. De VTC beveelt aan dat van deze decreetswijziging gebruik wordt gemaakt om de nog ontbrekende essentiële elementen aan te vullen in het bestaande decreet.
60. Wat de voorgestelde aanpassingen i.v.m. de doorgifte aan de Dienst Vreemdelingenzaken betreft, adviseert de VTC om
- de doelstelling(en), vooral van het punt 4° van artikel 17, tweede lid, duidelijker of anders te formuleren in het decreet om te kunnen dienen als decretale basis voor de geplande mededeling van persoonsgegevens aan de dienst Vreemdelingenzaken (of de verwijzing ernaar weglaten);
 - het doeleinde te omschrijven in het Ontwerp zelf;
 - de categorieën van persoonsgegevens te bepalen en de minimale gegevensverwerking daarbij te respecteren;
 - de voorwaarde van de bewaartermijn aan te passen;
 - maatregelen op te leggen om de rechten van de betrokkenen en transparantie te garanderen.
61. Wat de nu voorgestelde aanpassingen i.v.m. de onderzoeken betreft, adviseert de VTC om ook hiervoor de essentiële elementen in het decreet op te nemen.
62. De VTC suggereert dat er een uitgebreid(er) hoofdstuk over de verwerking van persoonsgegevens in het decreet wordt opgenomen.

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2021-01-29 15:15:20 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed

